DE OORLOG IN HET DUISTER

ROMAN VAN LUDWIG WOLFF

(Vervolg)

Toen zij hoorde wat het doel van zijn bezoek was, werd zij aanmerkelijk koeler.

„Komt u over twee uur terug," zeide zij. „De juffrouw is op 't oogenblik verhinderd."

Het scheen niet gemakkelijk om de verschillende kunstenaressen tot een repetitie over te halen. Hij bezocht juffrouw Hansi Zauner die in de Ausstellungsstrasse woonde. Juffrouw Zauner was thuis. Zij bleek de dochter van de huisjuffrouw te zijn.

Heinersdorff werd zeer goed ontvangen.

Juffrouw Zauner lag op den divan en las een roman, die in losse afleveringen om haar heen verstrooid was. Op den titel stond: „Keizer Jozef en de schoenmakersdochter, oorspronkelijke roman in acht boeken."

Heinersdorff stelde zich voor.

Juffrouw Zauner verzocht joviaal:

„Vooruit, ga maar zitten. Ik ben dadelijk klaar. Ik wou dit hoofdstuk uitlezen."

De kapelmeester nam plaats.

Juffrouw Zauner, de moeder, een bovenmatig dikke en gemoedelijke dame, zeide gastvrij: „Drink een kommetje koffie mee, kapelmeester."

De koffie was uitmuntend.

Hansi rekte zich uit en stond zuchtend op.

„Wat een geluk had die schoenmakersdochter," verklaarde zij vol afgunst, „waarom overkomt ons zoo iets nooit?"

„Bezondig je niet," zei de moeder plechtig. „Wie weet welke grootvorst al op jou wacht!"

„Dat zou zeker mooi zijn," antwoordde de dochter ongeloovig. „Maar dat gebeurt nu eenmaal niet."

Zij was een mooi, flink ontwikkeld meisje, dat na enkele jaren ongetwijfeld den omvang der moeder zou krijgen.

Heinersdorff ging aan de piano zitten en sloeg eenige akkoorden aan.

Een kanarievogel begon woedend te rollen.

„Moeder, dek de kanarie toe," riep Hansi. „Ik kan niet zingen."

De moeder spreidde gehoorzaam een zwarten doek over de kooi van den zanger, die dadelijk verstomde.

„We zullen gauw klaar zijn," verklaarde Hansi. „Ik heb geen groot repertoire. Dat is voor Rusland ook heelemaal niet noodig."

Juffrouw Zauner hield van het primitieve in de kunst. Ze zong avond aan avond dezelfde twee deunen. De huisjuffrouw hoorde bewonderend naar de voordracht van haar dochter.

„Als toegift zing ik gewoonlijk nog het „Leeuwerikje van Hernals." Dat ken je, niet?"

Heinersdorff kende het „leeuwerikje."

De repetitie was geëindigd.

De kapelmeester wilde afscheid nemen.

„Wacht even. Ik zal je nog mijn costuum laten zien," zei de zangeres. „Fabuleus!"

De moeder verdween uit de kamer, alsof zij een afgesproken signaal gekregen had.

Juffrouw Hansi legde haar arm op zijn schouder en verklaarde zuchtend:

„Zeg, je bent veel beter dan je voorganger!"

Heinersdorff maakte zich voorzichtig los en toonde alleen belangstelling voor het costuum. Daarna vertrok hij.

Toen hij zich aanmeldde bij juffrouw Margit Talány, was deze op het punt uit te gaan. Zij was een knappe ras-echte Hongaarsche, die aan repetities niet veel hechtte.

„Kijk, waarde heer", zeide zij, „op het oogenblik heb ik juist niet veel tijd. Weet u wat? Neemt u mijn muziek mee en speel 't alleen door. Dat gaat wel. Adieu!"

Den volgenden dag zocht hij juffrouw Hertha Rohde op. Zij woonde in een klein hotel in Leopoldstadt en was een blondine uit Zwickau die de voorjaarsstormen blijkbaar reeds achter zich had. Zij wilde thans meer door haar kunst indruk maken en bereidde Heinersdorff inspannende uren.

Hij kon haar niets naar den zin maken. Zij verbeterde en hekelde voortdurend. Meer dan eens verklaarde zij categorisch:

„Neen, mijn vriend, daar komt niets van terecht."

Heinersdorff gaf zich behoorlijk moeite. Hij zou zijn positie niet gaarne door deze Zwickauerin verliezen. Zij had bijna geen stem en wilde toch de moeilijkste liederen zingen. De piano moest de ontbrekende tonen aanvullen.

Badende in 't zweet verliet de kapelmeester de kamer dezer kunstenares.

De repetities waren blijkbaar het moeilijkste deel van zijn taak. Hij moest nu, behalve Anna Hafström nog Mirjam Gitt en Lissy Verwoort bezoeken.

IN DE OMGEVING VAN SALONIKI.

Engelsche soldaten doen hun inkoopen bij Grieksche kooplieden. Op den achtergrond zijn de tenten zichtbaar van het kamp der Geallieerden.

Lissy Verwoort speelde de groote dame. Zij ontving hem in haar zeer elegante woning in het bijzijn van een ouderen heer, die Heinersdorff van aanzien kende. Het was een rijke grootindustriëel die in schapenwol deed.

Juffrouw Verwoort was welwillend en neerbuigend. Zij gaf zich uit voor Belgische en sprak slechts Fransch, hoewel zij, zooals later bleek, uit Chlumetz, in Bohemen, kwam. Zij zong chansons die tijdens de Parijsche wereldtentoonstelling nieuw waren geweest en Tschechische volksliederen die voor Russische moesten doorgaan. Bij zijn vertrek schonk zij hem met een grootsch gebaar een doosje sigaretten.

Mirjam Gitt woonde in de kleine Schiffgasse. Het was een bouwvallig, vuil huis, dat naar ellende en armoede rook. Heinersdorff ging voorzichtig de halsbrekende trap op en trad de kleine, benauwde kamer binnen, waarvan de lucht hem den adem benam. Bij het raam stond een oude man en bad. Hij boog zich onophoudelijk en sloeg met gebalde vuisten op zijn ingevallen borst. In den hoek stond een armzalig bed, waarin een magere, wasbleeke vrouw lag. Naast de zieke zat een zeer jong meisje. Ebbenhoutzwart haar omlijstte het matte ovale van het gelaat. Zwaarmoedig en hopeloos staarden de groote, donkere oogen. Dat was Mirjam Gitt. Heinersdorff zei bezwaard en zacht:

„Ik ben de kapelmeester Brugger. Directeur Süszkind heeft mij hierheen gezonden."

Mirjam ging hem haastig tegemoet en fluisterde verlegen:

„Neemt u me niet kwalijk, het is hier zoo'n wanorde. Moeder is ziek."

Met jammerende stem galmde de oude bij het venster zijn gebeden.

„Wij hebben geen piano hier," vervolgde Mirjam schuchter. Heinersdorff keek haar besluiteloos aan.

„Sta me toe dat ik een eindje met u meeloop," vroeg zij. „Ik zou gaarne met u spreken."

„Maar natuurlijk!"

Zij zette een pelsmuts op en trok een dun manteltje aan. Dan ging zij naar het bed en kuste de hand der zieke.

„Ik kom gauw terug, moeder."

De zieke zeide rochelend tot Heinersdorff:

„Pas goed op voor mijn kind, meneer!"

Zij verlieten zwijgend het vertrek.

Een ijskoude wind woei door de straten.

Heinersdorff blikte medelijdend op de dunne kleeding van het jonge schepseltje dat naast hem liep, en zeide bekommerd:

„U zult kou vatten. U is zoo dun gekleed."

„Ik heb niets anders," antwoordde zij en staarde omhoog.

„Zullen wij een café binnengaan?"

„Alstublieft."

Toen zij de koffie dronk, bemerkte hij dat ze honger had.

„Ik wilde u om raad vragen, kapelmeester."

„Welnu?"

Zij weifelde.

„Och, 't helpt toch niet."

„Spreekt u maar gerust. U kunt mij vertrouwen."

Zij keek hem aan.

„Ik heb geen geld voor een costuum," zeide ze hard en trotsch.

„U zult ook nog andere kleederen noodig hebben. Met dit manteltje kunt u niet naar Rusland gaan."

Zij herhaalde hopeloos:

„Ik zal ook andere kleederen noodig hebben."

Hij dacht na hoe hij het meisje kon helpen zonder zich te verraden.

„Hoe oud bent u, juffrouw?"

„Zestien."

„Waarom wilt u naar Rusland gaan?"

„Ik krijg honderd roebel per maand," antwoordde

EEN HISTORISCH OOGENBLIK.

Het bezoek van den Keizer van Duitschland en den Tsaar van Bulgarije aan het veroverde gebied in Servië. Rechts op den voorgrond der foto de Tsaar van Bulgarije in gesprek met generaal Mackensen (den opperbevelhebber der verbonden legers die den inval in Servië deden). Links op den voorgrond onderhoudt de Duitsche Keizer zich met 'n Bulgaarsch generaal.